

in andere plaatsen in den Achterhoek soortgelijke gevallen werden waargenomen. Datgene, wat mij voor den praktiseerenden arts van waarde leek, werd door mij gepubliceerd in het *Medisch Weekblad voor Noord- en Zuid-Nederland* 1 en 8 Oct. 1904. De details betreffende de bacteriologische diagnostiek zijn niet gepubliceerd.

In 1903 werd bij twee patiënten (de eenigen, bij wie ik dit onderzoek verrichtte) de bacil gekweekt uit bloed, verkregen door venaesectie; 10 cM³ bloed leverden 8 à 10 kolonies. Eenmaal werd de bacil gekweekt uit faeces door middel van carbolgelatinebodems. Overigens werd de reactie van WIDAL beproefd met het bloed van 32 patiënten (microsc. controle; suspensie van jonge agarculturen in physiologische keukenzoutoplossing); de bac. paratyphi B. (ook de uit bloed gekweekte) agglutineerde steeds bij verdunningen boven 1:100, terwijl de agglutinatieproeven met bac. typhi en paratyphi A. negatief uitvielen (in verdunningen beneden 1:30 werd een enkele maal de agglutinatie verkregen van bac. typhi, maar nimmer van bac. paratyphi A).

In 1904 werd door mij gewezen op het belang van het voorkomen van paratyphus en zijn herkenning door bact. diagnostiek. Ik schreef:

Het veelvuldig voorkomen van den paratyphusbacil en zijn identiteit met den bacil van GAERTNER, de pathogeniteit voor mensch en dier (rond en muis; KLIMENKO voegde er in 1906 den hond aan toe) doen aan dezen bacil een groote sociale beteekenis toekomen, zoodat een onderzoek naar het voorkomen en de verspreidingswijze een niet te verwerpen eisch is, terwijl het ons voorkomt, dat de ziekte zelf een plaats behoort in te nemen in art. 1 van de wet tot voorziening tegen besmettelijke ziekten.

„Aanzien doet gedenken”.

Wie, als ik, in de praktijk (in 1903 was de mortaliteit 4,5 pCt) deze ziekte met haar raadselachtige epidemiologie heeft waargenomen, zal moeten erkennen, dat in dit opzicht nog veel te wenschen overblijft.

Met coll. groeten

Uw Dw.

F. DE FEYFER.

Leiden, 20 Januari 1907.

BERICHTEN.

BUITENLAND

BERLIJN. — Biologische vereeniging. Een nieuwe „freie Vereinigung biologisch denkender Aerzte” heeft zich onder de leiding van den patholoog BACHMANN te Berlijn gevormd. Zij meent dat de ziektekunde onder den invloed der bacteriologie en der pathologische anatomie in onzen tijd niet voldoende van een algemeen biologisch oogpunt wordt bestudeerd. BACHMANN en ESCH (te Bendorf) zullen aan belangstellenden de bibliographie toezenden van wat er verschijnt in de door hen voorgestane richting (*Allg. med. Centralz.*).

— **Appendicitis.** De Berliner med. Gesellschaft heeft een commissie benoemd, die onder de artsen van Groot-Berlijn over 1907 statistische gegevens zal verzamelen omtrent het voorkomen, de pathologie, de therapie en

het beloop der in hun praktijk voorgekomen gevallen van appendicitis. Om geen gevallen, die in ziekenhuizen zijn opgenomen of door meer dan één arts zijn behandeld, dubbel te tellen, wordt verzocht, ook de namen van de patiënten mede te deelen. „Irgend welche Unannehmlichkeiten werden den Herren Collegen daraus nicht entstehen” (*Allg. med. Centralz.*). Ref. komt deze handelwijze niet onbedenklijk voor, en ook niet onvermijdelijk.

— **De Rettungsgesellschaft te Berlijn** heeft nu 1050 leden, 9 reddingswachten en 212 daar werkzame artsen. Vervoer van zieken medegerekend, is door de wachten 14417 maal hulp verleend in 1906 (*Zeitschr. f. ärztl. Fortbildung*).

DRESDEN. — **Hygiënische tentoonstelling.** De kosten voor de in 1909 te houden internationale hygiënische tentoonstelling worden geraamd op 1.290.000 gulden (*Blätt. f. klin. Hydrotherapie*).

WEENEN. — **Gedenkteeken voor Priessnitz.** De redactie der *Blätter f. klin. Hydrotherapie* neemt bijdragen in ontvangst voor het standbeeld, dat men te Weenen voor PRIESSNITZ wil oprichten bij de herdenking van zijn 100sten geboortedag. Eere-voorzitters der commissie van voorbereiding zijn de professoren CHROBAK, LUDWIG en WINTERNITZ.

— **Geschiedenis der geneeskunde.** Onder leiding van prof. NEUBURGER en prof. VON TÖPLY zal aan de universiteit een instituut voor geschiedenis der geneeskunde worden opgericht.

Wijlen de oogarts BRETTAUER te Triest heeft aan de universiteit vermaakt zijn groote en zeer volledige verzameling geneeskundige munten en penningen, met 5000 gulden voor onderhoud en uitbreiding (*Allg. med. Centralz.*).

NEW-YORK. — **Een osteopathische diagnose.** Bij een persoon met een uitslag werd door twee „osteopathen” geconstateerd, dat een verkeerde bloedsomloop tengevolge van subluxatie van den 10den ruggewervel het uitslag veroorzaakte. De beide heeren deden hun best, den man van zijn subluxatie af te helpen en kregen na 10 dagen hetzelfde uitslag, dat door een dokter werd herkend als pokken. Zóó komen de snoepers te pas! (*Brit. med. Journal*).

TOKIO. — **De melaatschheid.** Nergens komt zooveel lepra voor als in Japan. Officieel werden in 1905 40.000 melaatschen geteld, maar bijna een millioen worden verdacht, latent met de ziekte te zijn behept. In het district Kumamoti op Kiu-Sjiu, met 1.200.000 inwoners, zijn 2765 werkelijk melaatschen en ruim 52000 verdachten (*Allg. med. Centralz.*).

Op de Philippijnen is, volgens *the Medical Record* het eerste geval van lepra waargenomen bij een Europeaan, die daar zijn ziekte heeft verkregen. Hij had voor 2 jaren met een inlandsche vrouw geleefd, doch men heeft haar niet weder kunnen opsporen, zoodat het onbekend is of ook zij aan lepra lijdt.

Personalia. Overleden: De bekende neuroloog en talentvolle schrijver P. J. MÖBIUS te Leipzig, geb. 1853.

PINKHOF.

B I N N E N L A N D

Onze Lieve Vrouwe-Gasthuis (R. K. Ziekenverpleging) Amsterdam. — Er werden in 1906 opgenomen: 3180 patiënten en verpleegd 3590 patiënten met 151841 verpleegdagen. Hersteld of verbeterd ontslagen werden: 1739 patiënten, nl. 976 m., 1300 vr., 463 k. Van dezen werden 19